

feeni s

UUTISKIRJE N°01 - TOUKOKUU 2026
28.5.2026

Pelastuslaitosten
kumppanuusverkosto

HY VI
NVOI NTIA
LUEYHTIÖVÄ
LF **HYVIL** ÄR
DSOMRÄD
ESBOLA
GET

Droonihälytys 15.5.2026 herätti!

Peter Johansson
Pelastusjohtajien
puheenjohtaja
2026-2027

Pelastusjohtaja
Itä-Uudenmaan
hyvinvointialue

Kirjaimellisesti. Uudellemaalle annettiin perjantaina 15.5.2026 klo 03.54 vaaratiedote, jossa kehoitettiin alueen ihmisiä siirtymään sisätiloihin ja pysymään siellä, kunnes vaaratilanteen päättymisestä tiedotetaan. Tämä ei ollut ensimmäinen droonihälytys joka kohdistui Suomeen, mutta tällä kertaa vaara-alueeksi oli määritelty alue, jossa asuu vajaat kaksi miljoonaa asukasta, ja alueeseen kuului myös maamme pääkaupunki. Hälytys tuli aamuyöstä, jolloin suurin osa kansalaisista nukkuu.

Kun sitten herättiin, havahduttiin tilanteeseen, jossa ei monelle ollut selvää mitä tehdä – jäädäkö kotiin, menenkö töihin, pääsevätkö lapset esim. päivähoidon, jotta pääsen töihin? Monessa organisaatiossa haasteeksi nousi myös se, että kovin moni, niin minäkin, oli ottanut kyseisen perjantain lomapäiväksi, eikä kaikkia välttämättä tavoitettu, tai eivät pystyneet osallistumaan kriisin hoitamiseen esim. matkan takia.

Suomea on useassa tilanteessa kehitetty varautumisen mallimaaksi. Meillä on moni asia jo kunnossa tai työn alla, ja usein olemmekin eniten kriittisiä itse koskien varautumistamme. Kuitenkin tapaus osoitti, että meillä on edelleen kehitettävää kovin monella sektorilla, esimerkiksi väestön informointi ja hälytysprosesseissa, erityisesti paikallisella tasolla.

Omalta osalta huomaisin, että varautuminen kiinnostaa entistä enemmän niin hyvinvointialueilla kuin kunnissa. Nyt onkin viimeistään panostettava hyvinvointialueiden valmiussuunnitelmien jalkauttamiseen toimintaan ja tuettava kuntia varautumisen tehostamiseksi. On selvää, että kunnat vastaavat omasta varautumisesta, mutta kuntia on monen kokoisia ja resursseja on hyvinkin vaihtelevasti, joten koen itse, että hyvinvointialueen, ja erityisesti sen pelastustoimen on järkevää tukea kuntia omien resurssiensa puitteissa, koska isossa tilanteessa asiat tulee kuitenkin hoitaa yhdessä.

Mukavaa ja rentouttavaa kesää toivottaen,

Peter Johansson
pelastusjohtajien puheenjohtaja

.....
"Nyt onkin viimeistään panostettava hyvinvointialueiden valmiussuunnitelmoisen jalkauttamiseen toimintaan ja tuettava kuntia varautumisen tehostamiseksi."

SISÄLTÖ

- 2 Pääkirjoitus
- 4 Pelastustoimen kehittämispäälliköltä
- 5 Turvallisuuspalvelut
- 6 Ensihoitopalvelut
- 7 Tukipalveluiden palvelualue
- 8 Varautumisen ja väestönsuojelun palvelualue
- 9 Pelastusalan työturvallisuus -hanke
- 10 Tulevat tapahtumat

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto

Feeniks Uutiskirje
Toinen linja 14, 00530 Helsinki
Puh. +358 9 771 6000 (vaihde).

Toimittanut
Terhi Virtanen
terhi.virtanen@hyvil.fi

Kannen kuva:
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy

www.pelastuslaitokset.fi
www.hyvil.fi

Kivijalkaan riskiluokassa I?

Vesa-Pekka Tervo
Pelastustoimen
kehittämispäällikkö
Hyvinvointialueyhtiö
Hyvil Oy

Kalasataman kerrostalon tulipalon leviäminen 4. kerroksessa katolle on asia, jonka ohii ei ihan heti kannata kulkea. Jos uudehkossa rakennuskannassa on systemaattinen virhe palo-osastojen rakentamisessa tai niiden pitävyydessä ollaan isojen asioiden äärellä.

Paloturvallisuuden yhteiskuntavasteella tarkoitetaan sitä erilaisten kyvykkyyksien summaa, jolla tulkitsemme paloturvallisuuden olevan hyväksyttävällä tasolla. Sen osia ovat tiivistä asutetuissa kaupungeissa esimerkiksi asukkaiden oikea toiminta palotilanteessa, rakennusten materiaalit ja rakennustapa, rakennuksen tekniset suojaratkaisut sekä pelastustoiminnan kyvykkyys rajoittaa paloa noin 13 minuutin kuluttua syttymisestä.

Jos teemme ajatusleikin, että Suomi on käyttötavoista riippumatta täynnä kerrostaloja, joissa palo-osastointi on olemassa vain paperilla, olisivat asian tilan vaikutukset todella merkittävät. Kotivakuutuksen hinta perustuu yhden palo-osaston paloon, jolloin suurin laskennallinen korvaussumma pienessä asunnossa tuskin nousee satoihin tuhansiin. Jos taas vakuutusmatematiikka alkaa näyttää perusteita siihen, että vakuutuksessa pitää jyvittää jokaisen asunnon osalta palon leviäminen koko rakennukseen, tarkoittaisi se vähintään kymmenkertaista vakuutuslaskua per asunto.

Vastaavasti merkitsisi se pelastustoiminnan materiaalisesta varautumisesta, kaluston ja resurssien osalta tarvetta huomattavaan uudelleen arviointiin. Käytännössä pelastustoimen mitoituserusteet menisivät uusiksi ja paloturvallisuuden yhteiskuntavasteen osien yhteissumman sijasta pelastustoiminta

alkaisi ratkoa yhä enemmän palon lopputulosta.

Jos palo-osastointi ei toimi, ja rakenteet muodostavat hormeja karanneelle tullelle, on vaikea ajatella, että asukkaiden omatoimisen varautumisen tehostaminen olisi vaikuttavuudeltaan niin tehokas toimenpide, että sillä voisi kuitata riskiluvun kasvua. Ja miten edes kouluttaa asukkaita oikeaan toimintaan kerrostalon palotilanteessa? Riippuen rakennuksesta asukkaan tulisi joko jäädä asuntoon tai vaihtoehtoisesti pitää BASE-hyppy valmiutta yllä?

Voisin kuvitella, että Kalasataman ja Pallokalan palojen jälkeen viranomaiset rakennusvalvonnassa ja pelastustoimessa ovat erittäin kiinnostuneita palokatkojen toteutuksesta. Hyvässä tapauksessa sillä saadaan ratkoa merkittävä osa uudisrakentamisen haasteista palokatkojen osalta. Jos taas haluamme saada tiedon rakennuskannassa olevien kerrostalojen paloturvallisuuden nykytilasta kokonaisuudessaan, ei se onnistune ilman kallista ja vaativaa selvitystyötä.

PS. Toinen isojen otsikoiden ilmiö Suomessa on ollut huoli ikääntyneiden palveluista ja palvelujen turvallisuudesta. Siinä missä uudisrakentamisen laatua voidaan valvoa olemalla oikeassa paikassa oikeaan aikaan, on palvelujen valvonta aivan eriluontoista. On yllättävää, että palveluasumisen laatuhaasteita käsitellessä edelleen suurimman huomion saa heikoksi tulkitut henkilöstömitoitus ja laillisuusvalvonta. Palveluasumisen osalta ei kuitenkaan ole yhtä oikeata valvonnan paikkaa ja aikaa, jolla asiat pysyvästi voisi korjata, eikä laillisuusvalvontaa voi lisätä loputtomiin. Oikeasti pitäisi puhua laatutyöstä ja palvelujen laadun johtamisesta, johon välineet ovat kyllä olemassa – jos tahto on.

.....

”Siinä missä uudisrakentamisen laatua voidaan valvoa olemalla oikeassa paikassa oikeaan aikaan, on palvelujen valvonta aivan eriluontoista.”

TURVALLISUUSPALVELUT

Palvelualueen kuulumisia

Esa Kokki
Erityisasiantuntija
Turvallisuuspalvelut palvelualueen sihteeri
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy

Turvallisuuspalvelut palvelualue on aloittanut vuoden 2026 vauhdilla uuden puheenjohtajansa, Pohjanmaan pelastusjohtajan, Torbjörn Lindströmin johdolla. Lindström on palvelualueen puheenjohtajana kuin kotonaan. Hän on osallistunut aktiivisesti palvelualueen toimintaan aiemmissa tehtävissään ennen pelastusjohtajaksi valintaa..

Palvelualue on päivittänyt toimintasuunnitelmansa seuraavalle kaksivuotiskaudelle. Toimintasuunnitelman yhtenä tavoitteena on kehittämissyhteistyön tekeminen. Tavoitteen toimenpiteeksi on kirjattu merkittävien kehittämiskohteiden hankkeistaminen. Kehittämishankkeissa on tehty jo reilun vuoden ajan tuloksellista yhteistyötä Suomen Palopäällystiön kanssa. Yhteistyössä on valmisteltu hankehakemukset ja haettu rahoitusta Palosuojelurahaston erityisavustuksista.

Palopäällystiöliitto on huolehtinut hankkeiden hallinnosta ja projektipäälliköiden rekrytoinnista. Palvelualue on osoittanut työpanosta hankkeen työryhmiin. Hankkeen tuloksia liitto on hyödyntänyt omassa koulutustoiminnassaan ja palvelualue asiantuntijoiden osaamisen kehittämisessä ja valtakunnallisten linjausten muodostamisessa. Win-win-tilanne molemmille osapuolille - koko toimialalle.

Rivitalojen yläpohjat

Hankeyhteistyö alkoi 2024 Rivitalojen yläpohjien paloturvallisuutta kartoittavassa selvityshankkeessa. Hankkeen projektipäällikkönä toimi Juhan-Petteri Laakso. Vuoden aikana eri puolella Suomea normaaliin palotarkastusten yhteydessä arvioitiin rivitalojen yläpohjien palo-osastoinnin toteutusta ja raportoitiin niissä havaitut mahdolliset laatu- ja rakenteelliset puutteet. Hankkeen päätuloksena raportoitiin merkittäviä puutteita palo-osastoinnin suunnittelussa ja toteutuksessa.

Hankkeen tulokset ja loppuraportti on luettavissa verkkosivulla: [Rivitalojen yläpohjien palo-osastoinnin toimivuuden selvityshanke - SPPL](#)

Onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelmat

Vuonna 2025 alkoi valvontasuunnitelman kehittämishanke. Hankkeen projektipäällikkönä toimii Tanja Nyqvist. Hanke päivittää pelastuslaitosten valvontasuunnitelmaohjeen nykyaikaiseksi onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelmaohjeeksi sekä laatii ohjeen tueksi suunnitelman mallipohjan. Hankkeessa huomioidaan pelastuslaitosten nykyiset suunnitelmat, suunnitelmapohjat sekä mahdolliset laitoskohtaiset ohjeet. Hankkeelle keskeistä on osallistaa pelastuslaitosten kumppanuverkoston asiantuntijaverkostoja ja osallistua pelastuslaitosten vuosisuunnitelmien laadintaan tiedon keruun sekä toimintatapojen yhdenmukaistamisen näkökulmasta jo hankkeen aikana. Hankkeen verkkosivut: [Onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelmaohjeen laadinta -hanke - SPPL](#)

Valvontakohteiden luokittelu ja valvontavälit

Toukokuussa 2025 alkoi Onnettomuuksien ehkäisyn sovelluksen (OE-sovellus) kehittämiseen liittyvä valvontavälihanke. Hankkeen projektipäällikkönä toimii Kari Telaranta. Pelastustoimen resurssit tulisi kohdentaa sinne, missä niillä saavutetaan suurin vaikutus. Hankkeessa kehitetään uusia menetelmiä valvontavälien määrittelyyn ja tarkastetaan samalla valvontakohteiden luokittelut.

Valvontakohteiden valvontaväli tarkoittaa kuinka usein ja millaisiin kiinteistöihin pelastuslaitos kohdentaa palotarkastuksia tai muuta valvontaa, kuten asiakirjavalvontaa. Hankkeessa hyödynnetään ajantasaista tutkimustietoa ja kansainvälisiä matemaattisia malleja sekä yhdistetään niitä suomalaisiin rakennus- ja onnettomuustilastoihin. Tuloksena saadaan tilas-

tolliseen rakennuskohtaiseen riskiin perustuva malli, jonka avulla pelastuslaitokset voivat perustella ja kohdentaa valvontaa entistä yhdenvertaisemmin ja vaikuttavammin. Hankkeen verkkosivut: [Valvontakohteiden luokittelu ja valvontavälit -kehittämishanke - SPPL](#)

Arvioiva palotarkastus

Neljäs liiton kanssa yhteistyössä valmisteltu hanke tähtää vuonna 2020 valmistuneen Arvioiva valvontamenetelmä -hankkeen tulosten päivittämiseen. Huhtikuussa 2026 Palosuojelurahasto myönsi erityisavustuksen ARVI2.0-hankkeelle. Hanke rekrytoi kesän aikana projektipäällikön ja hanke työ alkaa syyskuussa 2026. Hanke valmistelelee yhteistyössä OE-sovelluksen kehittämishankkeen asiantuntijoiden kanssa tarkat tekniset määrittelyt sekä arviointityövälineen käyttöliittymien kuvat, joiden perusteella järjestelmätoimittaja pystyy tuottamaan arviointityövälineen OE-sovellukseen.

Pelastusalan sanasto

Palvelualueen asiantuntijoita on osallistunut aktiivisesti myös Pelastustoimen sanaston päivityshankkeeseen. Edellinen versio sanastosta on jo 20 vuoden takaa. Uuteen sanastoon yhdistetään päivitettyä SPEKin vuonna 2009 laatima Varautumisen ja väestönsuojelun sanasto pelastustoimeen soveltuvien osien. Sanasto käännetään ruotsin, englannin, saksan ja ranskan kielille, ja se julkaistaan useilla eri sähköisillä alustoilla. Hankkeen verkkosivut: [Pelastusalan sanasto -hanke - SPPL](#)

Palvelualueen kokoukset 2026

Turvallisuuspalvelut on aikataluttanut loppuvuoden kokoukset pidettäviksi: 18.6., 20.8., 16.9., 10.-11.11. ja 10.12. Turvallisuuspalveluiden sihteerinä jatkaa Hyvilin erityisasiantuntija Esa Kokki, esa.kokki(a)hyvil.fi, puh. 050 471 7650

ENSIHOITOPALVELUT

Ensihoidon varautuminen ei ole vain suunnitelma – sen on toimittava arjessa

Seppo Uusinarkaus
Ensihoidon palvelualueen sihteeri
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos

Kumppanuusverkoston ensihoidon palvelualue kokoontui toukokuussa Helsingissä keskustelemaan ensihoidon ajankohtaisista kehittämisteemoista. Kokouksen keskiöön nousi yksi aihe ylitse muiden: varautuminen. Turvallisuusympäristön muutos, kansainväliset kriisit, toimitusketjujen haavoittuvuus sekä yhteiskunnan kasvavat häiriötilanneriskit näkyvät myös ensihoidon toimintaympäristössä. Varautuminen ei ole enää vain taustalla oleva suunnittelukokonaisuus, vaan keskeinen osa päivittäistä johtamista ja palveluiden toimintakyvyn turvaamista

Kokouksessa vierailut STM:n yllilääkäri, dosentti Sanna Hoppu esitteli ensihoidostrategian valmistelun etenemistä ja nosti esiin toimintaympäristön muutoksen vaikutuksia ensihoitoon. Keskustelussa korostui tarve valtakunnallisesti yhtenäisille toimintamalleille sekä sille, että valmius- ja varautumissuunnitelmat eivät jää organisaatioissa vain asiakirjoiksi, vaan ne tunnetaan, niitä harjoitellaan ja ne tukevat käytännön toimintaa.

Käytännön kokemuksia varautumisen kehittämisestä toi esiin Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen Mirja Annala, jonka puheenvuorossa korostui pitkäjänteinen työ häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisessa. Keskeinen viesti

oli selkeä: varautumisen on oltava osa normaalia toimintaa, ei erillinen poikkeustilanteiden suunnitelma. Keskustelussa nousi esiin myös yhteistyön merkitys. Ensihoidon toimintakyky poikkeusoloissa rakentuu monen toimijan yhteispelissä, jossa korostuvat hyvinvointialueiden, viranomaisten ja kansallisen tason toimijoiden yhteiset toimintamallit.

Kokouksen keskusteluvieraana ollut kansanedustaja, professori Maaret Castrén nosti esiin ensihoidon aseman osana yhteiskunnan kriittistä turvallisuus- ja terveysturvajärjestelmää. Keskustelussa korostui, että ensihoitoa ei voida tarkastella vain kustannusten näkökulmasta, vaan osana yhteiskunnan toimintakykyä ja turvallisuutta myös häiriötilanteissa.

Varautuminen ei kuitenkaan ole vain poikkeusoloihin valmistautumista. Se on myös arjen toimintakyvyn varmistamista tilanteissa, joissa järjestelmiin kohdistuu häiriöitä, resurssit ovat kuormittuneita tai toimintaympäristö muuttuu nopeasti. Ensihoidossa tämä tarkoittaa kykyä johtaa, viestiä, tehdä yhteistyötä ja ylläpitää toimintavalmiutta myös muuttuvissa olosuhteissa. Turvallinen yhteiskunta rakentuu toimivasta arjesta. Siksi myös ensihoidon varautumisen on oltava käytännön tekemistä, ei vain suunnittelua.

Ensihoidon rahoitus muutoksessa

Valtioneuvoston esitys (HE 66/2026 vp) ensihoidon ja ambulanssikuljetusten rahoituksen uudistamisesta on parhaillaan valiokuntakäsittelyssä, ja sen keskeisin muutos koskee monikanavarahoituksen selkeyttämistä kokoamalla rahoitusvastuu yhtenäisemmäksi kokonaisuudeksi. Tavoitteena on tukea ensihoidon muuttuvaa toimintamallia, jossa painottuu hoidon tarpeen arviointi kuljetuksen sijaan, mutta esitykseen liittyy vielä täsmennystarpeita erityisesti asiakasmaksujen laskutusoikeuteen, maksujen muodostumiseen ja laskutus-käytäntöihin.

Rahoitusratkaisuun sisältyy epävarmuutta, koska osa siirrettävästä rahoituksesta perustuu arvioituun asiakasmaksukertymän kasvuun, mikä voi käytännössä jäädä toteutumatta ja heikentää kokonaisrahoituksen riittävyttä. Uudistuksen lopulliset vaikutukset riippuvat siitä, miten rahoituksen taso ja vastuut täsmennetään jatkovalmistelussa. Lain on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2028, joten lopulliset vaikutukset tarkentuvat jatkovalmistelun ja valiokuntakäsittelyn myötä..

Kuvituskuva: MostPhotos

TUKIPALVELUIDEN PALVELUALUE

Kari Malinen
Pelastuspäällikkö
Tukipalveluiden palvelualueen sihteeri
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Tukipalveluiden palvelualueen kokouksessa Kuntatalolla yhteinen keskustelu lähti tällä kertaa liikkeelle tukipalveluiden moninaisesta tehtäväkentästä, joka ei ole välttämättä ulos päin kovin näkyvä osa pelastustoimintaa, mutta joka osaltaan luo edellytykset lakisääteisten palveluiden tehokkaalle tuottamiselle. Tämä moniulotteinen tehtävien kirjo edellyttää myös kokonaisuuden hallinnalta paljon.

Tästä päästiinkin luontevasti Teemu Veneskarin (Kymenlaakson pelastuslaitos) esittämänä päivien ensimmäiseen alustukseen. Kymenlaakson hyvinvointialueella on käytössä palvelupyynnöjärjestelmä, johon on integroitu myös pelastustoimen tarpeita vastaavia ominaisuuksia. Järjestelmästä tekee mielenkiintoisen se, että siihen on saatu tuotua tukipalveluiden vastuulla olevia toimintoja laajasti ja se mahdollistaa tukipyynnöjen, vikailmoitusten ja muiden tehtävien kirjaamisen yhteen järjestelmään. Järjestelmän avulla saadaan läpinäkyvyyttä prosesseihin, tilannekuva tukipalveluiden vastuulla olevista ”tiketeistä”, ajansäästöä verrattuna hajautettuihin ratkaisuihin, parempaa resurssien kohdentamista ja suunnittelua sekä raportointia toteutuneista suoritteista. Kokonaisuutenaan järjestelmän käyttäminen tarjoaa paremman perustan toiminnan kehittämiseksi ja vaikuttavuuden arvioinnille.

Alkukeskusteluissa nousi esille myös palvelualueiden välisen yhteistyön lisääminen TKI-toimintaan liittyen. Verkostoituminen ja koordinoitu yhdessä tekeminen esim. hanketoimintaan liittyen olisivat hyvä pohja pelastustoiminnan kehittämiseksi ja taloudellistenkin hyötyjen saamiselle.

Vakioteemoina kuultiin taloustyöryhmän tilannekatsaus Satu Rustarin (Satakunnan pelastuslaitos) ja pelastustoimen talouden ajankohtaiset Jaana Määttälän (Sisäministeriö) kertomina. Molempien katsauksissa on ei niin

valoisia näkymiä tuleville vuosille. Julkinen talous tulee olemaan entistä niukempi 2027-2030. Myöskään pelastustoimen palvelutarve-hanke ei tuonut suoraan uutta rahoitusmallia pelastustoimelle, vaan hankkeen tulosten mukaan on edelleen tehtävä palvelutarpeen jatkotutkimusta ja -kehittämistä.

Pelastustoimen kansallinen virkapukuhankinta on edennyt markkinavuoropuhelu -vaiheeseen. Kaikki 26 tahoja ovat osallistumassa hankintaan, jota vetää Pohteen hankintapalvelut Hanselin toimiessa kilpailutuksen käytännön toteuttajana. Hankinnan aikataulua on viivästyttänyt hankintayhteistyösopimukseen liittyvä byrokratia. Toistaiseksi edetään kuitenkin tavoiteaikataulussa, joka tähtää uuteen hankintasopimukseen vuoden vaihteessa. Virkapukuhankinnan tilanneinfoa antoivat Kari Malinen (Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos) ja Hanna Kuitto (Hansel).

Pelastusalan kansallisen työturvallisuushankkeen ja altistumishaittojen vähentämisen kuulumisista kertoi Aino Harinen (Sisäministeriö). Elokuulle 2027 jatkavan hanketyön tuloksena saadaan pysyviä työkaluja, menetelmiä ja toimintamalleja, joilla parantaa ja edistää työturvallisuutta sekä luoda myös työturvallisuuskulttuuria. Työryhmän yhtenä pilotoitavana tuotoksena on Suositus/toimintamalli pelastusalan työhön liittyvän altistumisen ja altistumishaittojen vähentämiseksi.

Hyvinvointialueiden pelastuslaitosten yhteisen ICT-hallintamallin problematiikasta kertoi omassa alustuksessaan Kimmo Markkanen (Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos). Tällä hetkellä olemme tilanteessa, jossa pelastustoimen ICT on hajautunut ja kehittynyt alueellisesti erilaisilla malleilla. Myös järjestelmien kriittisyys kasvaa, tietosuojaja tiedonhallintavelvoitteet lisääntyvät sekä toimintakyvyn varmistamisen tarve korostuu. Tavoitteena on hahmottaa pelastustoimen yhteinen toimintamalli, jonka painopiste on toiminnassa ja johtamisessa - ei teknologiassa. Tun-

nistettuja haasteita ovat päällekkäinen työ ja resurssien tehostomuus, epäselvät roolit suhteessa Sisäministeriöön ja Valtoriin, sekä rajoittunut näkyvyys kokonaiskustannuksiin. Vesa-Pekka Tervo (Hyvil) korosti osaltaan myös rakenteita suhteessa tarpeeseen ja toimintaympäristöön. Muutosajureita on paljon ja kansallista osaamisen keskittämistä (ml. pääkäyttäjäydet) on edistettävä. Toiminnallisuus ja perusteet kuntoon!

Toisena tietoteknisenä aiheena oli PELAI-hanke, jossa Mikko Puolitaival (Satakunnan pelastuslaitos) kertoi pelastustoimen suorituskyvyn ja vaikuttavuusarvioinnin tehostamisesta tekoälyavusteisesti. Tekoälysovellukset ovat lisääntyneet huimaa vauhtia ja odotukset myös julkisen sektorin tiedolla johtamiselle kasvavat. Pelastustoimessakin dataa syntyy valtavasti ja sitä tulisi pystyä hyödyntämään analyysien, ennakoinnin ja päätöksenteon tukena unohtamatta turvallista tiedon käsittelyä.

Hanke keskittyy kolmeen työpakettiin:
1. Tekoälysovelluksen kehittämiseen pelastustoimen riskienhallintatyöhön,
2. Vaikuttavuusarvioinnin tekoälyavusteisen työprosessin rakentamiseen ja
3. Työprosessin ja tekoälysovelluksen testaukseen pelastuslaitoksilla.

Viimeisenä aiheena oli pelastustoimen strategiatyön edistäminen, jota alustamassa oli Kati Lepojärvi (Sisäministeriö). Tukipalvelut tuottivat työpajassa strategiatyön pohjaksi omasta näkökulmastaan keskeisiä muutostekijöitä ja nostoja sekä pohdintoja niiden edellyttämiä toiminnan muutoksille ja valinnoille.

”Tavoitteena on hahmottaa pelastustoimen yhteinen toimintamalli, jonka painopiste on toiminnassa ja johtamisessa - ei teknologiassa.”

VARAUTUMINEN JA VÄESTÖNSUOJELU

Yksin palvelualue ei pärjää

Varautumisen ja väestönsuojelun palvelualue aloitti 3. toimintavuotensa nykyisessä muodossaan. Kaksi ensimmäistä toimintavuotta palvelualue kehittyi nykyiseksi ja palvelualueen toiminta vakioitui Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen vankassa johtajuudessa. Siitä iso kiitos aikaisemmalle puheenjohtajalle pelastusjohtaja Vesa Haloselle ja hänen joukoilleen. Vetovastuun siirryttyä Etelä-Karjalaan, otamme uuden kehittyvän palvelualueen hoitoomme ja jatkamme palvelualueen kehittämistä yhteistyössä.

Varautuminen ja väestönsuojelu on Suomessa hyvällä tasolla. Viimeaikaiset tapahtumat ja turvallisuustilanteen muutos osoittaa, että yhteistyötä ja kehittämistä on jatkettava edelleen. Muuttuva ja monipolvinen ympäristö haastaa meitä kaikkia varautumisessa ja väestönsuojelussa. Haasteeseen kyetään vastaamaan ennakoimalla ja yhteisellä varautumisella. Tätä haasteeseen vastaamista tulee meidän tehdä yhdessä ja yhteis-

työssä, huomioiden tarvittavat erityispiirteet Ilomantsista Poriin kuin myös Ivalosta Hankoon.

Varautumisen ja väestönsuojelun palvelualue on yksi mainio mahdollisuus vastata tähän haasteeseen. Yksin palvelualue ei pärjää, yhteistyöhön on liitettävä olemassa olevat toimijat ja tarvittavat ryhmät. Yhteistyötä tehdään valtakunnallisella tasolla koordinaatio-ryhmässä. YT-alue tasoista yhteistyötä varautumisessa ja väestönsuojelussa on aloitettu toteuttamaan jokaisella YT-alueella. Yhteistyön rakenteita on olemassa, mutta kuinka palvelualueita voidaan hyödyntää parhaiten yhteistyössä? Palvelualue koostuu valtakunnan pelastustoimen varautumisen ja väestönsuojelun asiantuntijoista. Siinä suuri on voimavara, jolla on mahdollista tehdä yhteistyötä laaja-alaisesti ja vaikuttavasti, jakaa hyviä käytänteitä sekä poistaa mahdollisia päällekkäisyyksiä.

Kahden ensimmäisen toimintavuoden aikana aloitettu yhteistyö on rakentunut mallikkaasti varautumisessa ja väestönsuojelussa. Nyt on yhdessä

jatkettava hyvää alkanutta yhteistä tietä eteenpäin. Yhteisestä toimintasuunnitelmasta saamme oivan tiekartan tulevaan yhdessä tekemiseemme.

Keskeisenä yhteistyön kohteena on väestönsiirtoihin liittyvä kokonaisuus. Tuleva LVV -26 valtakunnallinen valmiusharjoitus osuu hyvään ajankohtaan. Harjoituksesta saamme varmasti havaintoja, joita pelastustoimialueilla, YT-alueilla ja valtakunnallisessakin on yhteistyössä jatkokehitettävä. Rakennetaan varautumista ja väestönsuojelua yhdessä.

Hyvää kesää kaikille!

Jani Kareinen
Palvelualueen puheenjohtaja
Pelastusjohtaja
Etelä-Karjalan pelastuslaitos

Pasi Markkanen
Palvelualueen sihteeri
Valmiuspäällikkö
Etelä-Karjalan pelastuslaitos

HANKKEET

Pelastusalan työturvallisuushanke etenee työsuunnitelman mukaisesti

Pelastusalan kansallinen työturvallisuushanke on tukenut pelastusalan organisaatioita työturvallisuuden kehittämisessä ja ylläpitämisessä. Hanke asetettiin alun perin vuoden 2026 loppuun, mutta esiin nousseiden tarpeiden ja hyviksi koettujen toimintojen perusteella sen toimikautta on päätetty jatkaa 31.8.2027 saakka.

Hanketyöryhmän työpajoissa ja muissa hankkeen tilaisuuksissa tuotetuista toimintamalleista tukea alalle

Hanketyöryhmän ehdotukset pelastusalan työturvallisuuden toimintamalleiksi valmistuvat vuoden 2026 loppuun mennessä. Myös hankkeen avoimissa teematyöpajoissa on tuotettu konkreettisia ehdotuksia ja työkaluja pelastusalan työturvallisuuden johtamisen, ylläpitämisen ja kehittämisen tueksi. Tavoitteena on, että hankkeen tuotokset tulevat lopulta aidosti osaksi organisaatioiden arkea, joten valmiista ehdotuksista ja niiden pohjalta jalostetuista ja pilotoiduista työkaluista on tarkoitus viestiä monikanaavaisesti.

Vuoden 2027 aikana onkin tarkoitus tehostaa hankeviestintää ja toteuttaa muun muassa toimenpide-ehdotuksia, toimintamalleja ja muita työkaluja esiteltäviä webinaareja sekä organisaatiovierailuja. Lisäksi tuotoksia esitellään alan ja yhteistyökumppanien tilaisuuksissa.

Maaliskuun 2026 avoimessa teematyöpajassa keskusteltiin psykososiaalisesta kuormituksesta ja palautumismenetelmistä niiden hallinnassa

Hanke järjesti pelastusalan psykososiaalisen kuormituksen hallintaa käsittelevän avoimen teematyöpajan 24.3. Jyväskylässä. Tavoitteena oli tarkastella pelastusalan psykososiaalis-

ta kuormitusta ja erilaisia palautumismenetelmiä sen hallinnassa sekä rakentaa yhteistä ymmärrystä pelastusalan psykososiaalisen tuen kokonaisuudesta. Työpajassa ideoitiin konkreettisia ehdotuksia psykososiaalisen kuormituksen hallintaan ja erilaisten tukimenetelmien hyödyntämiseen pelastusalan arjessa.

Työpajaan osallistui 30 eri ammattiryhmiä edustavaa asiantuntijaa pelastusalalta ja verkostoista. [Lue lisää työpajan alustuksissa ja pienryhmäkeskustelussa esiin nousseista teemoista tiedotteesta.](#)

Työturvallisuuden ja viestinnän asiantuntijoille suunnatut työpajat käynnistyivät toukokuussa

Hankkeen avoimissa viestinnän teematyöpajoissa agendalla on organisaatioiden viestintä pelastusalan työturvallisuustekijänä. Työpajasarja käynnistyi Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksella 27.5. Tilaisuudessa kuultiin ja keskusteltiin pelastusalan organisaatioiden työturvallisuudesta viestimisestä sekä ideoitiin keinoja alan työturvallisuusviestinnän tehostamiseen.

Syksyllä toteutettavissa kahdessa viestinnän työpajassa keskustellaan alan organisaatioiden viestinnästä työhön liittyvänä kuormitus- ja voimavaratekijänä. [Lue lisää ja ilmoittaudu mukaan täällä.](#)

Avoimet webinaarit ja teematyöpajat sekä hanketyöryhmän työpajatyöskentely jatkuvat syksyllä 2026

Hankkeen avoimet webinaarit ja teematyöpajat jatkuvat syksyllä 2026 eri teemojen äärellä. Kaikkien tapahtumien ajankohtaiset ohjelmatiedot ja ilmoittautumiset julkaistaan hankkeen [verkkosivulla](#). Hankkeen verkkosivulta löytyvät myös linkit aiempien webinaarien mahdollisiin tallenteisiin.

.....

”Tarpeiden ja hyviksi koettujen toimintojen perusteella hankkeen toimikautta jatketaan 31.8.2027 saakka.”

.....

[Hankkeen työryhmä](#) on kokoontunut kuusi kertaa. Tähän mennessä työpajoissa on tuotettu neljä ehdotusta yhtenäiseksi työturvallisuuden toimintamalleiksi, jotka pilotoinnin jälkeen viimeistellään ja toimitetaan alan organisaatioille hyödynnettäviksi. Työryhmän seuraava työpaja järjestetään Porissa 16.6.2026, jolloin pureudutaan iäkkäiden työntekijöiden työkyvyn ja työssä jaksamisen tukemiseen.

Työryhmän syksyn työpajoissa käsitellään pelastusalan työturvallisuuskoulutuksen ja -tutkimuksen kehittämistä sekä poikkeustilanteiden työturvallisuuteen varautumista. Jokaisesta työpajasta syntyy ehdotus valtakunnalliseksi toimintamalliksi ja siihen linkittyviä konkreettisia työkaluja arjessa hyödynnettäviksi.

Lisätietoja:

Aino Harinen
projektipäällikkö, sisäministeriö
aino.harinen@gov.fi
puh. 029 488 422

KALENTERI

2026

TULEVIA PELASTUSTOIMEN TAPAHTUMIA

16.6.2026

Työturvallisuus -hankkeen
työryhmän kesäkuun työpaja
Pori

9.-10.6.2026

Pelastustoimen tutkimus- ja kehittämispäivät
[Pelastusopisto](#), Kuopio
Huom. Ilmoittautuminen päättyy
29.5.2026 klo 15.00

26.-27.8.2026

Pelastustoimen
ajankohtaispäivät
Promenadikeskus, Pori

KUMPPANUUSVERKOSTON TAPAHTUMIA

12.6.2026

Pelastusjohtajien kesäkokous
Seinäjoki

10.-11.11.2026

Palvelualueiden kokous
Paviljonki, Jyväskylä
Huom. muuttunut ajankohta!

MUITA AJANKOHTAISIA TAPAHTUMIA

16.-17.9.2026

Kuntamarkkinat
Kuntatalo, Helsinki

1.12.2026

Kuntien ja hyvinvointialueiden
yhdyspinta -seminaari
Kuopion kaupunginteatteri